

PIIGS, teatre i crisi es troben a la Nau Ivanow

El Festival PIIGS porta la crisi a escena fins al 26 de juliol a la Nau Ivanow de la mà d'autors europeus com la bòsnia Tanja Slijivar, que farà una lectura dramatitzada de la seva obra *Aber die Stadt hat uns geschützt*, i Javier Sahuquillo Vallejo, que firma *Los últimos de Filipinas*.

'Frances Ha', cinema a la fresca a la Sala Montjuïc

El cicle de cinema a la fresca Sala Montjuïc projecta *Frances Ha*, una agredolça comèdia plena d'ecos de la Nouvelle Vague sobre una noia (Greta Gerwig) que topa amb els rigors de la vida adulta. Precedit d'un concert de jazz de Rubén Fernández, Andreu Zaragoza i Zamak String Quartet.

El Brooklyn de principis del segle XX és l'escenari principal d'*Algú*.
COMMONS WIKIMEDIA

JORDI NOPCA
BARCELONA

Hi ha, com a mínim, dos aspectes que poden fascinar els lectors a l'hora de llegir *Algú* (Mínuscula / Libros del Asteroide): la meticulositat amb què Alice McDermott escriu cada escena i el profund respecte pels seus personatges, siguin humils o rics, siguin respectables o estiguin esquitxats per conductes més aviat reprovables. "Quan vaig començar a pensar en aquesta novel·la, la pregunta que em feia una vegada i una altra era: val la pena explicar una vida corrent? La resposta va acabar sent afirmativa. Totes les vides tenen un valor, perquè tothom té la una història per explicar", assegura McDermott.

A *Algú*, la guanyadora del National Book Award l'any 1998 per *Un hombre con encanto* (Tusquets) planteja un viatge que arrenca als anys 20 en un barri d'immigrants irlandesos a Brooklyn. Marie Comford, la veu narradora de la història, reconstrueix els moments que més han marcat la seva vida, saltant-se de tant en tant l'ordre cronològic però amb una sensibilitat hàbil que en cap cas s'instal·la en el sentimentalisme. "Les nostres vides queden encapsulades entre dos moments de foscor, el d'abans del naixement i el de la mort -explica-. Només podem parlar d'aquesta breu llum que ens ha tocat viure. Bona part dels esdeveniments que explico a *Algú* emfasitzen la nostra fragilitat però també són fidels a l'època que explico".

McDermott, filla d'immigrants irlandesos instal·lats a Nova York des de principis del segle XX, coneix de primera mà -a través d'anècdotes familiars i d'històries d'amics- com es vivia a

"Cada vida humana és única i important"

Alice McDermott imagina a la novel·la 'Algú' la vida d'una irlandesa al Brooklyn dels anys 20

l'època en què ambienta la novel·la. A la seva última ficció la mort hi és present des dels primers capítols, en què una amiga de la Marie, la Pegeen, mor als 17 anys. "La Pegeen se'n va sent una noia molt jove: amb prou feines havia començat a treballar a Manhattan en una feina que ni tan sols li agradava, i ni tan sols havia conegut l'amor -resumeix-. En un determinat moment de la novel·la, un dels personatges diu que la gent moren com pardals. En aquells anys era així".

L'aventura de trobar parella

La Marie creix acomplexada perquè no s'hi veu gaire i les ulleres gruixudes que porta són el primer en què es fixen els homes. N'hi ha un, Walter Hartnett, que passa per alt el seu defecte, potser perquè ell també arrossega un problema de coïxesa. La relació que comencen s'estronca ràpidament quan ell es casa amb la filla d'un jutge. "No t'enganyis pensant que tots som iguals, en aquest país -li diu-. És la gent atractiva la que té les millors oportunitats". I una mica més endavant encara la deixa més parada: "El que faig és donar als meus fills futurs les millors oportunitats que puc. Quina mena de pare seria si no ho fes?"

Més endavant, la protagonista d'*Algú* trobarà un marit, però tot i la bona relació, i tenir descendència, continua sentint-se sola. "Això està relacionat amb la idea que va motivar el llibre: cada vida humana és única i important, i, en el cas de la Marie, la impossibilitat de conèixer l'altre és tan determinant com la impossibilitat de conèixer's a ella mateixa -afirma-. Si hagués nas-

Alice McDermott va néixer a Nova York el 1953. FRANCESC MELDÓN

cut uns anys després, la Marie hauria pogut ser feminista. Aquí, en canvi, només està dotada d'un poder interior que li fa preguntar-se coses, però no pot exposar-les al seu entorn. Això fa que sigui una dona de tracte difícil".

Abans de conèixer el marit, la Marie troba feina durant uns anys a la funerària del senyor Fagin, que és la contraindicació del personatge homònim d'*Oliver Twist*, de Charles Dickens. "És un dels meus autors preferits i el volia homenatjar, però volia que el meu Fagin fos un home generós i educat", diu McDermott. Mentre treballava en el llibre, Colm Tóibín va publicar *Brooklyn* (2010), sobre una noia que marxa de l'empobrida Irlanda dels anys 50 i prova sort a Nova York, on treballa en una merceria mentre estudia a les nits per ser bibliotecària. "De Tóibín m'agrada molt el respecte que té pels seus personatges, però l'època en què passa la seva novel·la és molt diferent de la meua, i les peripècies de les nostres protagonistes estan molt allunyades", diu McDermott, que reconeix haver-se volgut distanciar "d'una pel·lícula romàntica molt coneguda als anys 40, *Un arbre creix a Brooklyn*".

Igual que al film d'Elia Kazan -basat en la novel·la de Betty Smith-, a *Algú* el pare té problemes amb l'alcohol i la mare és mestressa de casa. Tenen dos fills, una nena i un nen. A la novel·la de McDermott un dels enigmes és saber per què el germà, el Gabe, es va retirar del sacerdocí. "Quan escrius sobre un passat que no has viscut, corres el risc d'exagerar la nostàlgia i la visió romàntica i també de donar-li una visió massiva dura -explica McDermott-. Jo he volgut ser honesta. Sense deixar de fer un llibre seriós, hi he volgut posar una mica de sentit de l'humor".